

DE PREANGER-BODE

Nieuws- en Advertentieblad voor de Preanger Regentschappen, Banjoemas en Bagelen.

Hoofdredacteur: J. FABRICIUS.

Redacteur: G. L. LA BASTIDE.

TELEFOON Nos. 20 en 59.

Versijnt dagelijks, behalve Zon- en Feestdagen.

Abonnementsprijs f 3.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Voor Nederland f 4.— per kwartaal.

Advertentiën 5 woorden 20 cents. Groote letters naar plaats-
ruimte, f 0.15 p. regel en p. kolom gewone druk.

Uitgevers DE VRIES & FABRICIUS, Bandoeng.

Agenten J. A. SLEESWIJK, Amsterdam.

voor Nederland J. H. N. JANSSEN & Co.,

Lauriergracht No. 45.

Agent te Batavia: AUGst WAARDENBURG.

EERSTE BLAD.

Dit nummer bestaat uit twee bladen:

Inhoud:

Van het tweede blad:

De Oorlog in Zuid-Afrika; Aangeslagen vendutiën; Feuilleton.

INSCHRIJVING VAN GIFTEN

TEN BATE VAN DE

**Polikliniek te Bandoeng voor min-
vermogene ooglijders.**

Ontvangen van:

de uitgevers der <i>Preangerbode</i> . . . f	5.—
„ redactie der <i>Preangerbode</i> . . . „	5.—
den heer Mees te Bandoeng . . . „	5.—
van eenige personen van het residentie-kantoor . . . „	13.25
van X . . . „	10.—
„ mej. X. alhier . . . „	10.—
„ K. en V. „	2.—
„ een Kinaplanter „	10.—
„ 1ste klasse inl. school te Bandoeng „	11.—

Totaal op heden f 71.25

DE TOESTAND IN PEKING.

De heer Marcel Monnier, die eenige jaren geleden geruimen tijd in Peking en andere deelen van China heeft doorgebracht, schrijft aan de *Temps* van 1 Juli, dat hij vrij gerust is over het lot der europeanen in de hoofdstad van het Hemelsche Rijk. Het is niet de eerste keer, zegt hij, dat een groote stad in China van de wereld afgesloten is door een opstand, gelijk er in dat land telkens voorkomen. Ware er een in het binnenland uitgebroken, niemand zou er over gesproken hebben.

De eerste reden, waarom de toestand te Peking niet als wanhopig kan worden beschouwd is deze, dat het feit al lang was voorzien, als onvermijdelijk gevolg van het optreden der Bokkers. Reeds in een brief, dien een vriend van Monnier hem in de eerste dagen van April zond, werd de insluiting der stad door die partij als aanstaande aangekondigd. Men zag die gebeurtenissen toen met groote kalmte te gemoet en verwachtte alleen, dat eenige kleine detachementen van de bemanningen der schepen tot bescherming der gezantschappen zouden worden ontboden. De man, die zoo kalm schreef, was geen nieuweling in China, maar woont er al eenige jaren en gaat dagelijks met chinezen om. Vóór de (nog onzekere) aankomst van admiraal Seymour met zijn internationaal leger-tje, beschikten de legaties over een duizendtal uitgelezen manschappen, gewapend met een stuk of wat mitrailleurs. Wegens de ligging der gebouwen van de gezantschappen, zijn deze gemakkelijk met zulk een macht te verdedigen en gewaarborgd tegen een onverhoedschen aanval. Op 100 meter afstand ligt de breede muur, die de Tartaarsche stad van de chineesche scheidt en die muur heeft geen chineesche bezetting. De europeërs gebruiken hem des zomers als frische wandelplaats als de avond valt. Niets is dan ook gemakkelijker dan het gedeelte van den muur te bezetten, dat de legaties bestrijkt; een klein getal soldaten met een paar mitrailleurs kan van daar alle aanvallen afweren en zelfs de beide stads gedeelten en het keizerlijk paleis in bedwang houden.

Een algemeene aanval van het gemeen is te Peking nog minder te vreezen dan elders in China. Peking moet men zich volstrekt niet voorstellen als een reusachtige stad met eenige miljoenen inwoners. Dat is een legende; de beide stadsdeelen te zamen hebben

op zijn hoogst 4 à 500,000 zielen. Tientsin met zijn 1½ miljoen inwoners, is de groote stad van het noorden, en heeft een zeer gemengde, woelige bevolking. Te Peking daarentegen is weinig handel; de stad wordt vooral door ambtenaren en winkeliers bewoond. Ze heeft meer het voorkomen dan het wezen eener groote stad en telt meer onbebouwde terreinen dan huizen.

De Bokkers en de soldaten, die altijd in dergelijke gevallen — met of zonder hooger bevel — met de plundersaars gemeene zaak maken, zijn waarschijnlijk niet in, maar buiten Peking. De poorten der stad, die men zoo stipt bij zonsondergang pleegt te sluiten, zal men wel niet voor die benden wijd open gelaten hebben. Al begunstigt het Hof, openlijk of heimelijk, de Bokkers, dan nog zou zijn eigen belang en reeds de zucht tot zelfbehoud het er toe brengen die woelige bondgenooten op een eerbiedigen afstand te houden.

Dan komt hem ook het terugroepen van Li Hung Chang niet zonder betekenis voor. Als de keizerin-moeder den bejaarden onderkoning ontbiedt, kan dit zeker niet de bedoeling hebben hem de lijken der gezanten te laten bekijken, maar veeleer om hem als bemiddelaar te doen optreden met de mogendheden.

Een andere inlichting, die de heer Monnier geeft, betreft de berichten, die uit China komen. Hoe is het mogelijk, dat er nog tijdingen komen ofschoon de telegraafdraden zijn afgesneden? Het antwoord is heel eenvoudig. Al is Peking niet meer rechtstreeks met Europa verbonden, dan volgt daaruit nog niet, dat de chinezen niets meer uit hun hoofdstad vernemen. Zij krijgen stellig berichten en heel snel ook, namelijk door . . . postduiven. De chineesche bankiers en handelshuizen gebruiken deze gevederde telegraphie veelvuldig om koersen enz. over te zenden. De duivenvrienden onder de chinezen hebben de lichte pijpjes van bamboe uitgevonden, die ze den duiven onder de vleugels binden en waarvan het geluid de roofvogels verjaagt. Ongetwijfeld maken de slimme chinezen vooral in troebele tijden als thans een ruim gebruik van dit hulpmiddel, dat snelheid met geheimhouding verenigt. Langs dien weg zijn stellig uit chineesche bron de jongste berichten overgebracht, volgens welke de gezantschappen in veiligheid zijn, en die berichten verdienen meer geloof dan de opgesmukte en opzichtige verhalen, die uit Sanghai of Hongkong komen. Het wekt inderdaad verbazing, dat in een land als China, waar de telegraafleiding zoo onveilig is, de europeërs zich niet van de duivenpost bedienen. Admiraal Seymour zou Europa dan wel op de hoogte hebben kunnen houden van zijn lotgevallen.

Nederlandsch-Indië.

BANDOENG, 1 AUGUSTUS 1900.

De telegrafische gemeenschap tusschen Saigon en Bangkok is verbroken.

Het ss. *Gedé*, met de hollandsche mail aan boord, is eergisteren Point de Galle gepasseerd, op reis naar Padang.

Het ss. *Salak* is 30 dezer te Marseille aangekomen.

Het s.s. *Polyphemus* van de nederlandsche stoomvaartmaatschappij Oceaan is eergisteren te Padang aangekomen en wordt a.s. Vrijdag te Tandjong Priok verwacht.

Het s.s. *Teucer*, dierzelfde maatschappij, is 27 dezer te Amsterdam aangekomen.

Uit Lourenço Marquez werd den 24 Meil. aan de *Times* geseind, dat de Boeren, in plaats van naar de hoogten van Lijdenburg te gaan, zich gedurende eenigen tijd zouden ophouden in de buurt van den spoorweg en vervolgens naar Gazaland trekken. Men schatte hen op ongeveer 15000 man de troepen, die in het veld bleven. Men zeide, dat president Kruger den uitslag der amerikaansche presidentskeuze wilde afwachten. Hij hoopte een interventie der Vereenigde Staten op dat oogenblik.

Telegrammen uit de andere bladen.

Te Kwanghinfoe zijn twee fransche zendelingen en 1000 chineesche christenen gedood.

Uit Peking zijn te Tjiefao berichten ontvangen, loopende tot den 22 Juli. Bij de laatste gevechten bekwamen de Duitschers 10 gesneuvelden en 12 gewonden. Vijf gezantschapsgebouwen, waaronder het fransche, waren vernield; de overige waren beschadigd. Na den 16en Juli hadden de chinezen geen aanvallen meer daarop gedaan, maar hernieuwde aanvallen werden elk oogenblik verwacht. Dringend was hulp noodig. De keizer en zijn lieve tante zijn weer te Peking.

Aan de engelsch-chineesche bladen werd den 19en dezer nog uit Londen geseind, dat volgens russische bladen China den oorlog had verklaard aan Rusland en dat gedeelten van het Amoergebied, Blagoveschensk, Khabarowsk, Nikolussuri en Wladiwostok sinds den 17en in staat van oorlog waren.

En uit Kobe, den 20en dezer, dat de keizer van China persoonlijk een beroep had gedaan op den keizer van Japan, zeggende dat de belangen der twee staten identiek waren! de actie der mogendheden gericht was op een verdeling van China en daardoor dus ook Japan bedreigd werd. De keizer van Japan antwoordde, dat de aanval op de gezanten niet strookte met de algemeene beginselen van alle naties en dat, indien China den opstand onderdrukte en de gezanten verlost, Japan ten zijnen behoeve stappen zou doen ten gunste van den vrede.

Reuter seinde van 26 tot 28 dezer alsnog het volgende aan de Straitsbladen betreffende den oorlog in Zuid-Afrika:

officieel werd medegedeeld, dat de Boeren gedurende de voorafgaande week, dus van 14 tot 21 dezer, 7 engelsche officieren en 272 minderen krijgsgevangen maakten.

In het engelsch Lagerhuis werd eene motie om de uitgaven voor het ministerie van koloniën te verminderen, bij wijze van afkeuring van de door de regeering in Zuid-Afrika gevolgde politiek, met 208 tegen 32 stemmen verworpen. Bij het debat verdedigde de minister nadrukkelijk den voorgestelden maatregel om aan de opstandelingen in de Kaapkolonie het kiesrecht te ontnemen. De heer Chamberlain verklaarde voorts overtuigd te zijn, dat de Boeren zich bij den nieuw te scheppen toestand wel zouden neerleggen, zoodra zij overtuigd waren, dat het in de bedoeling der regeering lag om hun zelfbestuur te laten op den voet als in de overige engelsche koloniën.

Te Lourenço Marquez heerschte eenige opgewondenheid over de ontdekking van een poging om groote hoeveelheden verduurzaamd vleesch en andere levensmiddelen, welke de engelschen als oorlogscontrabande beschouwen, in Transvaal binnen te smokkelen. Verscheidene inhechtenisnemingen hadden diensgevolge plaats gehad.

Reuter's correspondent te Bronkhorstspuit seinde den 24en dezer, dat het oprukken uit Pretoria in oostelijke richting goed vorderde. De engelsche legermacht, met luitenant-gene-

raal French met 2. cavaleriebrigades in het Zuiden, de divisie van generaal-majoor Pole Carew in het centrum en de bereden infanterie van generaal-majoor Hamilton en de koloniale vrijwilligers van kolonel Mahon in het Noorden, had feitelijk zonder eenigen tegenstand te ondervinden de plaatsen harer bestemming bereikt. Men verwachtte niet dat het oprukken der engelschen naar Middelburg ernstig zou worden betwist. De Boeren verlieten al hun stellingen bij die plaats en zouden volgens ontvangen berichten naar Lydenburg terugtrekken.

Generaal-majoor Hunter had vóór zijn, den 25en dezer ten Zuiden van Bethlehem behaald succes, den 23en en 24en te voren de stellingen der Boeren aldaar tevergeefs aangevallen en daarbij 50 man verloren.

Reuter seinde alsnog van 18 tot 20 dezer het volgende aan de britsch-indische bladen:

Den 17en dezer had de minister van oorlog, lord Lansdowne in het engelsch Hoogerhuis verklaard, dat de regeering er op uit was om nuttige lessen te trekken uit den oorlog in Zuid-Afrika.

Het 2e bataljon van het Kings Royal Rifle-regiment zou uit Zuid-Afrika naar Ceylon worden gezonden ter bewaking van de krijgsgevangen Boeren.

De minister voor Indië, lord Hamilton, zeide, dat spoedig in de betrekking van opperbevelhebber van het engelsch-indisch leger zou worden voorzien. Lord Kitchener was dus nog steeds niet benoemd. Lord Hamilton prees ook de trouw, den moed en de lijdzaamheid der bevolking van Britsch-Indië onder de vreeselijke rampen, die haar getroffen hadden. Den 20en dezer werd uit Calcutta geseind, dat 6281000 hongerlijdenden door het gouvernement moesten worden ondersteund. Verder zeide lord Hamilton nog, dat de wet op de drukpers in Britsch-Indië, die sir Wedderburn wilde zien ingetrokken, geheel gelijkluidend was met de overeenkomstige engelsche wet.

Aan russische bladen werd ontleend, dat prins Toean een macht van 950000 man op de been had gebracht en een leger afgezonden om de russen uit Mantsjoerije te verdrijven en een ander, dat tegen Weihaiwei en Kiaotsjau moest oprukken. Uit Hongkong was den 17en dezer geseind, dat de vreemde troepen zich waarschijnlijk te Weihaiwei zouden samen-trekken.

De volgende ambtenaren zullen eerstdaags van verlof naar Indië terugkeeren: per stoomschip *Koningin Regentes*, dat den 21sten dezer van Amsterdam vertrokken is, L. M. van Bostel, laatstelijk waterschout te Batavia; per stoomschip *Koningin Willem II*, dat den 1sten September a. s. van Amsterdam vertrekt, mr. H. K. J. van Deinse, laatstelijk secretaris van het departement van justitie, en C. W. Hoogendoorn, laatstelijk onderwijzer der 3e klasse; en per stoomschip *Merapi*, dat den 11den Augustus a. s. van Rotterdam vertrekt, G. Verwijk, laatstelijk onderwijzer der 3e klasse.

Aan den 3en commies op het parket van den officier van justitie te Batavia A. Maulany, zijn wegens ziekte twee maanden verlof verleend naar Garoet.

Blijkens door de regeering uit Koeta Radja ontvangen telegrammen sneuvelde bij ontmoetingen van patrouilles in Pedië met den vijand een inlandsch korporaal, werden levensgevaarlijk gewond de europeesche fuseliers Barremans (alg. st. no. 30450) en Martherus (alg. st. no. 2945), waarvan de eerstgenoemde sedert is overleden en werd een inlandsch fuselier niet levensgevaarlijk gewond.

De vijand liet vijftien dooden in onze handen.

De op 9 dezer bij Matang Koeli levensgevaarlijk gewonde europeesche fuselier Cools (alg. st. no. 35068) is sedert aan zijne wonden overleden.

Tegen een advocaat te Soerabaja is een aanklacht ingediend wegens het vervalschen van een telegram. Misschien, schrijft het *S. H.*, komen wij er nader op terug; wij willen intusschen nog aanteekenen, dat de fout te goeder trouw werd gepleegd.

Bij de lezing van verschillende fransche tijdschriften van de laatste maanden is er niets, wat ons telkens zóó treft als de overtuiging, dat Engeland de toekomstige vijand zal zijn.

Zoo vinden wij in *Questions diplomatiques*

et coloniales van 15 Juni deze toelichting van het »gevaar dat dreigt»: Engeland, overtuigd dat de strijd roemvol en voordeelig zal afloopen, wil den oorlog met ons, gelijk Duitschland in 1870...

En in hetzelfde tijdschrift, zegt Robert de Caix — een der mannen van het *Journal des Débats* — dat ten slotte het britsche imperialisme steeds voortgaat, openlijk of bedektelijk; het zal slechts bedwongen kunnen worden door een hand, die sterker is, — dat is door een gemeenschappelijk optreden van geheel continentaal Europa, om aan de algemeene bedreiging paal en perk te stellen. Maar hoeveel fouten zijn in dat opzicht begaan, hoeveel lessen gingen verloren, — zelfs die van Fashoda! En om slechts van Frankrijk te spreken, de houding van onze staatslieden en van onze afgevaardigden veroorlooft nauwelijks, te gelooven, dat onze leiders iets geleerd of iets vergeten hebben van de lessen, hun in de laatste jaren aangeboden door de geschiedenis van Zuid-Afrika.

Het nut van postduiven als militair middel van gemeenschap heeft in Frankrijk geleid tot het doen van proeven, of de duiven ook stipt terugkeeren in het station, wanneer van uit de vesting hevig werd geschoten. Inderdaad werd de vrees bevestigd, dat zij in zoo'n geval niet zoo goed voldeden en bleek, dat bij schiet-oefening bepaalde dressuur noodzakelijk is. De interessante proef had plaats tusschen Toul en Verdun, beide militaire postduiven-stations. De in Toul opgelatene en naar Verdun vliegende duiven, werden met een heftig vredes-vuur opgewacht. Vele duiven werden zeer zenuwachtig en weigerden in de til te komen, sommige keerden in het geheel niet terug, slechts een klein getal keerde weder, na het ophouden van het vuur. Ook de duiven moeten dus gewend raken aan het gedreun van het kanon-gebulder!

Gravin von Schlieben, eigenares van een villa te Steglitz, buiten Berlijn, is in de gevangenis van Moabit opgesloten onder beschuldiging van brandstichting. Haar woning was veel te hoog verzekerd en verschillende malen trachtte de bewoonster het huis in brand te steken. Terwijl zij met haar echtgenoot op reis was, werd een sterke gaslucht opgemerkt. Toen men in het huis drong, vond men alle gaskranen geopend. Later keerde de gravin alleen terug en dadelijk daarna was er tweemaal een begin van brand, dat echter telkens gebluscht kon worden.

Te Chicago bestaat sinds eenige jaren een »Metropolitan Medical College», dat artsdiplomas uitreikt, maar gebleken is op ergelijke zwendelarij te berusten. Klachten uit Britsch-Indië en Australië door den engelschen consul overgebracht, gaven aanleiding tot een rechterlijk onderzoek, dat de sluiting van het »College» en de gevangenneming van den president en de secretarissen heeft ten gevolge gehad. In fraaie circulaire boden zij doctorsdiploma's aan, ook voor de rechtsgeleerdheid van een »National Law School», stukken zonder waarde, die geenerlei recht konden geven de praktijk uit te oefenen. Gewoonlijk worden daarvoor 300 dollars gevraagd, maar het is gebleken, dat in de meeste gevallen met 25 tot 50, soms met 5 tot 10 dollars genoegen werd genomen. Een detectieve, die niet de opsporing werd belast, meldde zich aan, werd door den president gedurende 10 minuten geëxamineerd en kreeg toen voor 25 dollars terstand op grond van »gebleken uitstekende bekwaamheden» een diploma als doctor in de geneeskunde. Een timmerman uit Iowa behaalde zijn bul voor 21.50 dollar, enz. Aan dit misbruik is nu een eind gemaakt.

De onlangs te Londen overleden Lord Loch, die als sir Henry Brougham gouverneur van de Kaapkolonie is geweest, heeft intijd in China een minder aangename tijd doorgemaakt, die juist nu weder in herinnering mag worden gebracht. Hij was in 1860 secretaris van lord Elgin den toenmaligen britschen gezant te Peking, toen de oorlog uitgebroken was, die evenals dit jaar een aanvang nam met het beschieten der europeesche oorlogschepen door de fortten aan den mond van den Peiho. De fortten werden in Augustus 1890 door de verbonden engelsche en fransche troepen veroverd en in September begonnen onderhandelingen, waartoe een aantal diplomaten en officieren naar Tung-tchan, op

8 kilometer van Peking werden gezonden. Terwijl zij daar waren, begonnen de chinezen plotseling weer de vijandelijkheden en namen 39 leden en beambten der onderhandelaars-commissie gevangen. Deze, waarbij ook de heer Brougham was, werden naar Peking gevoerd, mishandeld en ten deele in een kooi opgesloten en aan het chineesche publiek tegen betaling vertoond! De verbonden versloegen echter het chineesche leger, veroverden Peking, waar de franschen onder generaal Cousin-Montauban (wegens dat wapenfeit later tot graaf Palikao benoemd) het zomerpaleis plunderden. Tevens werden de gevangenen, vóór zoover zij nog in leven waren, bevrijd. Twintig waren al vermoord of tengevolge der ondergane mishandelingen overleden. Onder de overlevenden behoorde ook de heer Brougham.

Te Singapore worden eerdaags 40 oorlogschepen van verschillende natiën verwacht, die grootendeels voor de wateren van China bestemd zijn, doch waaronder ook onze nieuwe torpedoboot *Hydra* zich bevindt, die van Singapore herwaarts zal komen. Onder die vaartuigen is verder een deutsche divisie van 10 oorlogschepen begrepen, samengesteld uit de slag-schepen *Kurfürst Friedrich Wilhelm*, *Weissenburg*, *Wörth* en *Brandenburg*, de kruisers *Fürst Bismarck*, *Hela* en *Schwalbe* en de kanonneerbooten *Tiger*, *Bussard* en *Luchs*.

De eerste fabriek van papieren rijwielen is opgericht te Springfield in den amerikaanschen staat Massachusetts. Men maakt er de rijwielen van een zeer dunne, gekleurde papiersoort, die met ammoniakzout wordt behandeld, om ze grooter weerstand te geven, en die gewonden wordt om dunne, ronde vormen, welke precies de afmeting hebben van de verschillende te monteeren rijwieldeelen. Nadat een vorm met papier is bedekt, wordt er warme kleefstof opgebracht en dan een tweede papierlaag er omheen gewikkeld. Zoo worden er 40 lagen boven elkaar gebracht, die ten slotte worden saamgeperst tusschen twee rollen.

Neemt men den vorm dan weg, dan houdt men een soort papieren buis over, die zeer sterk, hard als steen en toch zeer licht is. Alle rijwieldeelen: het frame, de stuurstang, de wielen, de pedalen enz., worden er van vervaardigd. Het gewicht van het zwaarste papieren rijwiel is hoogstens 10 K.G. Racemachines wegen slechts 6 à 8 K.G.

De aandeelhouders in deze fabriek zijn bepaald menschen met veel »durf»!

Een voor kort verschenen boek, »Further adventures of Captain Kettle», door Cutcliffe Hyne, bevat een vermakelijken brief, door den hoofdpersoon aan den deutschen keizer gericht. Deze had hem, bij zekere gelegenheid, zijn portret en een horloge gezonden. Kapitein Kettle zond het horloge terug met den volgende brief:

Aan Zijne Majesteit den deutschen keizer.
Berlijn, Duitschland SS. Flamingo,
Liverpool.

Mijnheer,

Ik ontvang een horloge door tusshenkomst van uwen agent, den deutschen gezant te Londen, en ik zend het bij dezen terug. Het is mijn gewoonte niet cadeau's aan te nemen van menschen, die ik niet ken, vooral niet als ik mij slecht over hen heb uitgelaten. Ik heb mij slecht over u uitgelaten, daar mij verschillende dingen, die gij gedaan hebt, niet bevielen, vooral niet uw telegram over dr. Jameson. Mijnheer, u hadt moeten bedenken, dat die man gevangen zat toen u het telegram verzondt en niet terug kon slaan...

Mijn vrouw is er op gesteld uw portret te houden. Ik zend u er dus een van haar terug, zoodat ik mij niet aan diefstal schuldig maak. Zij heeft er haar naam over heen geschreven, net als u.

Met achting

O. KETTLE (schipper).

Passagiers

op heden naar Marseille en Nederland, vertrokken per Ned. ss. Ardjoeno, kapt. H. Meijer: kapt. der infanterie H. van Beusekom, echtgenoot en 2 kinderen, 1e luitenant der genie D. Merens, echtgenoot en 2 kinderen, mevrouw W. C. van der Hoorn geb. Rambaldo en 2 kinderen, commies op het residentiekantoor te Soerabaja J. H. P. Lankau, echtgenoot en volwassen zoon, H. P. J. Schuurink, R. A. Borel en echtgenoot, assistent-resident van Lamongan E. J. W. van Dijk, echtgenoot en 1 kind, mejuffrouw M. H. van Dijk, gewezen ingenieur der 1ste klasse bij de burg. openb. werken B. Kersjes, cadetten voor Breda A.

H. van Es en G. H. Oosthout, cadetten voor Alkmaar A. J. F. Dessauvage, W. A. Grashuis, J. Hogewind, H. A. W. C. de Haze Winkelman, Ch. L. Scheuer en J. W. K. Eichholtz, J. F. van Naerssen; te Padang embarkeeren: de officier van gezondheid 1ste dr. L. S. Eilerts de Haan, echtgenoot en 3 kinderen, en de officier van gezondheid 1ste klasse G. P. Swerwer, P. Blomme, benevens H. M. troepen en schepelingen.

bestemd den 7den Juli van Amsterdam naar Batavia te vertrekken, per ss. Prins Hendrik: E. Maes, C. van der Burg, B. Roest*, mevrouw E. M. Compagnien en 3 kinderen, D. Maas en echtgenoot*, mevrouw Th. W. Sanders, H. F. Eilbracht en echtgenoot, A. Ch. Versteegh*, J. M. W. Groetenboer, echtgenoot en kind, J. P. Rademaker, echtgenoot en 3 dochters*, D. J. Vrijdag*, A. V. L. Barré en echtgenoot*, mevrouw weduwe A. Clarkson-Ede v. d. Pals, dr. C. Alers*, G. Groeneveld*, mr. N. L. Andree Wiltens*, H. W. V. Doolingh, mevrouw A. A. Poppe geb. Shorsy en kind, H. N. Bruijn, en N. A. Telfer*, benevens een transport van de kon. ned. marine.

* Inscheping te Genua.

UITTREKSEL

VAN HET

Mailbericht van de Makelaars G. De Vries & Zonen.

Kinabast. In de veilingen van 7 Juni l.l. werden aangeboden 316.433 Kgr. (ca. 15.583 Kgr. Zw. K.) **Fabrieksbast** en 100.276 Kgr. (ca. 2.499 Kgr. Zw. K.) **Drogistenbast**, waarvan verkocht werden totaal ca. 406.160 Kgr. (ca. 17.680 Kgr. Zw. K.)

FABRIEKSBAST. Het matige aanbod en de algemeen vaste stemming waarin het artikel verkeert, was oorzaak, dat nagenoeg alles verkocht werd met algemeene kooplust, zoodat een unitprijs van ca. 10³/₄ cts. werd behaald, tegen ca. 10 cts. in de Mei-veiling.

DROGISTENBAST deelde in de goede stemming en werd, op enkele uitzonderingen na, tot bevredigende prijzen verkocht.

OFFICIEËLE BERICHTEN.

Civil Departement.

Door den directeur der burgerlijke openbare werken. Bij den post- en telegraafdienst:

Tijdelijk belast:

met de waarneming der betrekking van inspecteur der 2e klasse, de wd. adjunct-inspecteur W. H. Boogaardt, laatst die betrekking bekleed hebbende;

met de waarneming der betrekking van adjunct-inspecteur, de ambtenaar op non-activiteit E. M. Kal, laatst die betrekking bekleed hebbende;

met het beheer der 7e post- en telegraafafdeeling (standplaats Batavia) E. M. Kal voornoemd.

Ontheven:

van het tijdelijk beheer der 7e post- en telegraafafdeeling (standplaats Batavia) W. H. Bogaardt voornoemd en hem in verband hiermede tijdelijk belast met het beheer der 3e post- en telegraafafdeeling (standplaats Soerabaja);

van het beheer van het kantoor te Singkel en overgeplaatst naar Padang, de commies der 2e klasse E. Bokhorst.

Benoemd:

tot chef van het kantoor te Singkel, de commies der 2e klasse H. Th. van Overvest te Padaug. Door den directeur van onderwijs, eeredienst en nijverheid.

Bij het openbaar lager onderwijs voor Europeanen:

Tijdelijk werkzaam gesteld:

als hulponderwijzeres:

mej. H. van Oorschot en geplaatst aan de 1e school te Soekaboemi;

mej. A. J. van Klaveren en geplaatst aan de school te Poerworedjo;

mej. A. W. Piekhaar en geplaatst aan de 1e school te Probolinggo.

Overgeplaatst:

van de 1e school te Menado naar de school te Klaten, als hoofd der school, de onderwijzer 1e kl. W. d' Ancóna;

van de 1e school te Bandoeng naar de 1ste school te Menado, als hoofd der school, de onderwijzer 1e kl. W. E. Fels;

van de school te Serang naar de 1e school te Bandoeng, als hoofd der school, de ben. onderwijzer 1e kl. J. J. F. Krugers;

van de school te Poerworedjo naar die te Serang, als hoofd der school, de ben. onderwijzer 2e kl. A. Schermers;

van de 1e school te Soekaboemi naar de 2e school aldaar, de hulponderwijzeres S. E. Wijnveldt.

Benoemd:

tot assistent-resident-secretaris van Rembang, de assistent-resident-secretaris van Kediri, C. L. G. Castens, en van Kediri de waarnemend secretaris van Soerabaja, W. F. H. van Amerom;

tot secretaris van Soerabaja, de waarnemend assistent-resident-secretaris van Rambang, J. A. Pecqueur;

bij het departement van marine:

tot 2e commiezen, de 3e commiezen G. M. Fey en B. Kamp en tot 3en commies de klerk Bakvis;

bij den waterstaat, tot opzichter 2e klasse die der 3e klasse K. G. H. N. Thörigen tot opzichter 3e klasse Wener.

Belast:

met waarneming der betrekking van 2en commies bij het departement van marine, de ambtenaar op wachtgeld, laatstelijk 1e commies bij dat departement, W. Taunay; en van 3en commies bij dat departement, de 2e stuurman bij de gouvernements-marine op wachtgeld, G. E. Smits.

Ontslagen:

eervol, wegens vertrek, als lid van de Kamer van koophandel te Semarang, A. C. Mees en

Benoemd:

als zijn vervanger, de agent der Factorij van de Nederlandsche Handelsmaatschappij aldaar, Toens.

TELEGRAMMEN

aande Preangerbode

's HAGE, 31 Juli.

Generaal French houdt stellingen bezet aan de rivieren beoosten Mid-delburg.

Generaal Buller marcheert op in de richting van Barberton.

Bij Steenbokfontein zijn 400 Boeren gekampeerd.

Een flinke macht Boeren rukt op naar Zeerust, alwaar een engelsch legerkamp met een grooten voorraad levensmiddelen sterk verschanst is.

's HAGE, 1 Augustus. (later ontvangen.)

De hertog van Coburg is op zijn kasteel te Rosenau aan een beroerte overleden.

SINGAPORE, 1 Augustus.

De japansche gezant te Peking schreef den 19den Juli een brief aan zijne regeering, waarin hij de hoop uitsprak, dat de 5e divisie japanners ultimo Juli te Peking zoude zijn. Tot zoolang hoopte hij het in zijn gezantschap te kunnen uithouden.

De Times te Londen dringt aan op een onmiddellijk oprukken tot ontzet van Peking met terzijdezetting van allen najver over het opperbevel der geallieerde troepen.

Li Hung Chang verklaart niets te kunnen doen vóór de Bokkers onderdrukt zijn; verder dat de gezanten in vrijheid zijn gesteld en dat de Christenen beschermd worden.

Li Ping Heng, het hoofd der Bok-sers, heeft een brief van Robert Hart onderschept, waarin vermeld wordt, dat de gebouwen der douanen en de douanenfamilien nog behouden zijn.

Toelichting op onze telegrammen.

Wat wij gehoopt hadden te ontvangen, nl. de tegenspraak van de overgave van 5000 Boeren onder Prinsloo, is niet gekomen. Intusschen seint men al evenmin bijzonderheden der overgave, 't geen aan de waarheid er van sterk doet twijfelen, afgezien nog van de omstandigheid dat Prinsloo wel geen 5000 burgers onder zich zal gehad hebben.

Overigens weinig nieuws vandaag.

DIVERSE LOTEN

TEN BEHOEVE VAN

het DJATTIGESTICHT te BATAVIA.

Premie-leening Cultuur van Vezelplanten.

ONTVANGEN EXEMPLAREN:

Tot en met 4 Juli 1900	71	aandeelen
Van DJIBDJA te Bandoeng	1	"
" KLAASSENS te Bandoeng.	1	"
" een onbekende te Bandoeng.	1	"
" een onbekende.	1	"
" den heer DIECKHAUS.	1	"
" X. te Tjandjoer	5	"
" Oow KIANNIE.	1	"
" T. B. P. v. Hengst, Poerworedjo.	1	"
" den heer A. J. BARON v. d.	1	"
" BORCH, Kertamanah.	1	"
Totaal op heden	84	aandeelen.

Premie-leening N. V. Semarang-Courant.

ONTVANGEN EXEMPLAREN:

Tot en met 4 Juli 1900.	39	aandeelen
Van KLAASSENS te Bandoeng.	1	"
" een onbekende te Bandoeng.	1	"
" den Heer C. J. v. Vassen.	2	"
" S. IDJOEN collega v. DIKIDJA.	1	"

Totaal op heden 44 aandeelen.

Premie-leening N. V. Velodrome.

Tot en met 4 Juli 1900.	30	aandeelen
Van KLAASSENS te Bandoeng.	1	"
" een onbekende te Bandoeng.	1	"
" den Heer C. J. v. Vassen.	2	"
" T. B. P. v. Hengst, Poerworedjo.	1	"

Totaal op heden 35 aandeelen.

Premie-leening Semarangse Velo-club.

Tot en met 4 Juli 1900.	20	aandeelen
Van KLAASSENS te Bandoeng.	2	"
" een onbekende te Bandoeng.	1	"
" T. B. P. v. Hengst, Poerworedjo.	1	"

Totaal op heden 24 aandeelen.

Premie-leening N.-I. Glasfabriek.

Van J. F. v. M.	1	aandeel.
" een onkende te Bdg.	1	"
" GASPERSZ te Bandoeng.	2	"

Totaal op heden 4 aandeelen

Premie-leening Bat. Sportelub.

Van een vijand van Schwindel . . . 3 aandeelen.

Premie-leening Wedloop-Societeit Mataram.

Van Haltechef te Nagrek . . . 1 aandeel.

Premie-leening Javasehe Commissiehandel.

Van T. E. P. v. Hengst, Poerworedjo. 1 aandeel.

Nagekomen Advertentiën.

Groote Houtvendutie

op Vrijdag, den 3 Augustus 1900, des morgens

van 21 kub. meter DJATTI-BALKEN

van diverse afmetingen,

van af 2 tot 6 meter,

liggende aan het Spoor te Bandoeng.

De Venduhouder

J. B. van de Pavert,

685

die zich ook gaarne belast met commissiën enz.

Preanger Wedloop-Societeit.

WEDRENNEN 1900.

Races op Zaterdag, Zondag en Maandag 4, 5 en 6 Augustus.

Vrijdag 3 Augustus

in den vóór-avond 6 uur,

LOCAAL SOCIETEIT CONCORDIA.

Bestuurs- en zoo noodig daarna Algemeene Vergadering. Aanneming van nieuwe leden.

In den na-avond:

verloting van kansen der paarden.

De loterijlijsten liggen van af 1 Augustus in Concordia ter teekening (uitsluitend voor leden en geïntroduceerden.

Zaterdag 4 Augustus.

RACE-BAL,

toegankelijk voor de leden van Concordia, der P. W. S. en de geïntroduceerden met hunne dames.

Zondag 5 Augustus.

SOIRÉE VARIÉE door BRAGA,

toegankelijk voor de leden der P. W. S. en BRAGA, zoomede de geïntroduceerden met hunne dames.

Maandag 6 Augustus.

BAL COSTUMÉ (CALICOT) ET MASQUÉ.

Leden der P. W. S. en geïntroduceerden met hunne dames zijn door de directie van Concordia uitgenoodigd dit BAL bijtewonen.

De aandacht wordt er op gevestigd dat personen door de directie verplicht kunnen worden tot contante betaling of tot aanwijzing van twee borgen, voor eventueel te maken schulden.

Namens de directie der P. W. S.

De Secretaris,

LA BASTIDE,

684

Advertentiën.

VERLOOFT:

ANNETTE VERSIGNY

en

E. WERDMÜLLER VON ELGG.

Eenige en algemeene kennisgeving.

TJILATJAP, 30 Juli 1900.

680

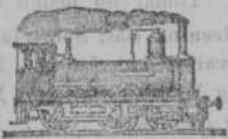
Bekendmaking.

Gedurende den 4e, 5e en 6e dezer zal het gedeelte van den weg van het residentiehuis naar Tegallega van af den viersprong Kaoem tot aan den viersprong Astana-anjar (woning HADJI LATIP) slecht berijdbaar zijn voor vierwielige voertuigen.

Assistent-Resident,
MAURENBRECHER.

687

Staatsspoorwegen op Java.

Westerlijnen.

Wordt bekend gemaakt, dat bij gelegenheid van de te BANDOENG op den 4en, 5en en 6en Augustus 1900 te houden wedrennen, voor reizigers 1e, 2e en 3e klasse de volgende buitengewone treinen zullen rijden.

A. tussehen Padalarang en Tjimahi.

vertrek Padalarang	6 u. 15 min.	v/m.
aankomst Gadobangkong	6 u. 23 min.	„
vertrek Gadobangkong	6 u. 26 min.	„
aankomst Tjimahi	6 u. 33 min.	„
met aansluiting aldaar op trein 32, die ten 7 ure 6 min. v/m. te BANDOENG aankomt.		

B. tussehen Bandoeng en Tjitjalengka en terug.

Bandoeng	—	—	vertrek	4 u. 34 m. n/m.
Tjikoedapateuh	aankomst	4 u. 40 m. n/m.	„	4 u. 42 m. „
Kiaratjondong	„	4 u. 48 m. „	„	4 u. 50 m. „
Gedeh bageh	„	5 u. 2 m. „	„	5 u. 5 m. „
Tji-endoh	„	5 u. 12 m. „	„	5 u. 14 m. „
Rantja-ekek	„	5 u. 22 m. „	„	5 u. 26 m. „
Haoerpoeoer	„	5 u. 38 m. „	„	5 u. 40 m. „
Tjitjalengka	„	5 u. 49 m. „	—	—
Tjitjalengka	—	—	vertrek	6 u. n/m.
Haoerpoeoer	aankomst	6 u. 9 m. n/m.	„	6 u. 11 m. n/m.
Rantja-ekek	„	6 u. 23 m. „	„	6 u. 26 m. „
Tji-endoh	„	6 u. 34 m. „	„	6 u. 36 m. „
Gedeh bageh	„	6 u. 43 m. „	„	6 u. 46 m. „
Kisratjondong	„	6 u. 58 m. „	„	7 u. —
Tjikoedapateuh	„	7 u. 6 m. „	„	7 u. 8 m. „
Bandoeng	„	7 u. 14 m. „	—	—

C. op den 6en Augustus a. s. avondtreinen tussehen Bandoeng en Tjimahi.

vertrek van Bandoeng	7 u. n/m.
aankomst te Tjimahi	7 u. 16 m. n/m.
vertrek van Tjimahi	8 u. 30 m. „
aankomst te Bandoeng	8 u. 46 m. „
vertrek van Bandoeng des nachts ten	12 u. 30 m.
aankomst te Tjimahi des nachts ten	12 u. 46 m.
vertrek van Tjimahi des nachts ten	1 u. —
aankomst te Bandoeng des nachts ten	1 u. 16 m.

Deze treinen houden niet stil op de stopplaatsen.

De Chef der Exploitatie,
S. SCHAAFSMA.

681

Het Goedkoopste en soliedste

Magazijn van Patentmedicijnen voor alle ziekten is

„de Voorzorg” te Buitenzorg.

Santal Midy	per flacon	f 1.90.	Odol	per reisflacon	f 1.—
Mellins food	per flacon	f 1.10.	Cauvimpillen	per doosje	f 0.65
Salmiakpastilles	per flacon	f 0.20.	Eikelcacao	per flacon	f 1.20.

Alle patentmedicijnen, ook die welke door HOUTMAN en andere firma's worden geannonceerd.

Verkoop uitsluitend à contant.

147

Fotografie.

Om te weten, waar men het beste en het goedkoopste zijne inkoop doet, is vergelijking van prijzen in verband met de waren noodzakelijk.

Wanneer men zich die moeite getroost dan blijkt dat:

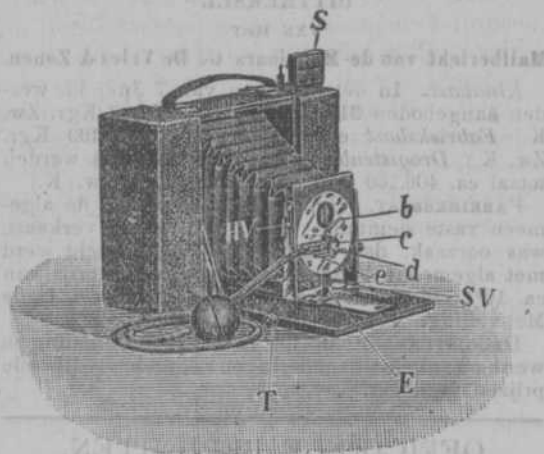
het Phototechnisch Bureau der Kramats Apotheek

het goedkoopste en beste adres is van geheel Nederl.-Indië.

➔ **Let op ons Rabatsysteem.**

De 5de geïllustreerde Prijscurant wordt op aanvraag gratis franco gezonden.

592

Agenten in de Preanger gevraagd

voor den verkoop der volgende Specialiteit-artikelen der firma

A. VAN DER PLAS & Co., te Batavia:

ROODE & WITTE PORTWIJNEN
SHERRYWIJNEN
ROODE BORDEAUX-WIJNEN
RIJNWIJNEN
WITTE WIJNEN
COGNAC PLANAT & Co.
ZOETEMELKSCHEN, LEIDSCHEN,
EDAMMER en GROENE KAAS
PRIMA ROOMBOTER

Van den WIJNHANDEL

van

A. VAN DER PLAS & Co.

te

Rotterdam en Bordeaux.

VAN EMMERICK & Co. te

Rotterdam en Gouda.

Conserven Beverwijksche Conservenfabriek

te Beverwijk.

Alles op 1e hands condities.

Alleen bekende firma's komen in aanmerking.

56/57

A. VAN DER PLAS & Co.

Voorhanden:

SCHOEDLER'S BOEK DER NATUUR, bewerkt door A. Winkler Prins, in 2 deelen f 7.20.
D. GROTHE, MECHANISCHE TECHNOLOGIE ten dienste van het middelbaar onderwijs f 7.50.

DE VRIES & FABRICIUS.

de Vries & Fabricius

Opruiming

van:

SCHEURKALENDERS en 1900
WANDALMANAKKEN
ad f 0.25 per stuk.

OPENING

morgen avond om 6 uur

der naar Europeesche wijze geheel

vernieuwde TOKO

van

J. R. de Vries & Co.,

met acythileen gasverlichting.

➔ Beleefd aanbevelend voor een druk bezoek.

688

De Preanger Bode.

DONDERDAG. 2 AUGUSTUS 1900. No. 178.

Hoofdredacteur: J. FABRICIUS, Bandoeng.

Redacteur: G. L. LA BASTIDE.

DE OORLOG IN ZUID-AFRIKA.

(Uit de Mailbladen).

DE STEMMING ONDER DE BOEREN.

De N. R. C., gaat voort met bouwstoffen aan te dragen, opdat men zich een voorstelling zal kunnen maken van wat er onder de Boeren gebeurd is om het aanzicht van den oorlog zoo zeer te veranderen als in de laatste paar maanden het geval is. Gelijk in andere opzichten is uit al die stukken in transvaalsche bladen, van de redactie, van hollanders, van Boeren zelf, en uit de brieven van hollanders, van onze correspondenten en anderen, ons reeds gebleken, dat men om den moed der Boeren te beoordeelen, een anderen maatstaf moet aanleggen dan die onder menschen van onze beweging gelden mag. Wij hebben de Boeren storm zien loopen, waar wij zoo iets heel niet van hen verwacht zouden hebben, en ze zien huis toe gaan, waar wij op een krachtig standhouden hadden gerekend; er komen berichten van algemeene ontmoediging, van het algeheel inzinken van allen tegenstand, en de telegraaf gaat weer spreken van groote commando's, die de engelschen aantasten, hun telkens afbreuk doen. Waar de hollanders onder de Boeren nog vol strijdlust zijn, zijn de Boeren zelf niet meer tot vechten te krijgen, en als hollanders in arren moede naar huis schrijven, dat de Boeren 't nu maar moesten opgeven, want waarom nog langer te vechten, als de groote hoop thuisblijft, dan blijken er opeens weer een aanmerkelijk aantal Boeren den moed nog niet verloren te hebben en de engelschen de handen vol te geven.

Hieronder laten wij een gedeelte volgen uit een brief van denzelfden landgenoot, van wien wij in ons laatste nummer een stuk van een brief hebben opgenomen. Die brief was gedagteekend van den 18en Mei, deze is van den 25en. Gelijk bij onzen correspondent te Pretoria is het oordeel over de stemming onder de Boeren er bij den briefschrijver — iemand die den geheelen oorlog heeft meegemaakt en in menig gevecht en avontuur zijn onverschrokkenheid en geestkracht getoond heeft — in de tusschenliggende week op vooruitgegaan. In verband met wat hij over Botha en Joubert schrijft, mogen wij wel opmerken, dat de waardeering over die twee generaals in ons blad, gelijk vrij algemeen hier te lande, sedert lang met die van den briefschrijver overeenkomt. En nu laten wij hem aan het woord.

Pretoria, 25 Mei.

Zoo ben ik dan weer sinds een week terug in veilige haven, geheel en al hersteld van alle vermoedenissen, en iederen dag komt de vraag weer bij me op of het nog niet mijn tijd wordt weer terug te gaan. Mijn verlof is reeds lang om. Je kent mijn principes; ik verfoei de engelschen om hun taktiek, om alles wat in en aan hen is. Ik bewonder wel is waar de Boeren niet meer zooals vroeger, maar hun zaak is toch zoo in- en in-rechtvaardig, dat ik het mijn duren plicht acht aan hun kant te staan. 't Is waar, er was veel cor-

ruptie in Transvaal, en er stond een groote afkeer tegen ons, maar overal waar ik met Boeren in aanraking kwam tijdens den oorlog, merkte ik op, dat zij vol lof over ons waren. Wat mij in de Boeren is tegengevallen is hun egoïsme om voor alles aan hun eigen goed en have te denken, waardoor heele commando's verliepen; hun weinige gemeenschapszin (vermoedelijk uitspruit uit te geringe opvoeding).

Maar ondanks dit alles hebben ze toch ook vele goede eigenschappen, en er blijven nog zooveel dappere kerels over, die het zullen volhouden tot het bittere einde toe. Neem bijv. zoo'n man als comm.-gen. Botha. Jullie in Europa spreken altijd met zooveel lof over wijlen Joubert; maar weet jullie wel, dat Botha altijd de groote man van de Toegela was? Botha staat als krijgsman duizendmaal boven den weifelenden Joubert. Van dezen man gaat een groote kracht uit, meer dan ooit van Joubert, die nooit beslissen kon.

Thans echter komt er in de weinige Boeren, die nog vechten (ik schat 4000 vrijstaters en 20,000 transvalers) weer een betere geest.

Nu sta ik in een grooten tweestrijd. Mijn gemoed roept mij ten strijde, [andere redenen] houden mij er van af. . . . Mijn verstand zegt mij, dat zooals de zaken thans staan en er geen buitenlandsche inmenging komt, wij het moeten opgeven. Is het dan niet onverstandig om mijn leven op de offeren voor een verloren zaak? . . . Dan zijn er nog vele menschen, die mij trachten te verkondigen hoe slecht, hoe laf, hoe ondankbaar enz. die Boeren zijn, dezelfde menschen, die, toen het den Boeren goedging, verkondigden dat het prima qualiteit lui waren. Nu het waarschijnlijk slecht afloopt, denken die allen anders. Aan de zulken stoor ik mij gelukkig niet. En de slotsom van al deze overwegingen zal zijn, dat ik op een goeden dag toch weer een geweer vat (mijn vorig is in handen der engelschen) zoodra ik merk, dat de oude geest weer in de Boeren komt.

Al mijn vrienden zitten in regeerings- en spoorbetrekkingen of andere bezigheden, die hen zoogenaamd thuishouden. Wel is waar wordt er weer een nieuw hollander-corps opgericht, maar dit zijn meest jonge en ongetrouwde lui, met vurige onbesuisden vechtlust beziel (velen ervan pas uit Holland); ik draag hun mijn volle sympathie toe, maar er zijn te weinig bezadigde menschen onder, en ik vrees, dat de meesten nooit wederkeeren. Ik kan mij natuurlijk vergissen (hun hoofd is een verstandige Boer, Blignaut) en dan voeg ik mij later bij hen, doch ik zal trachten uit te vinden waar thans de Jacobsdallers zijn (vroeger onder Lubbe, die thans voor den 2den keer gekwetst in handen der engelschen is). Ik vermoed, dat dit commando thans in de buurt van Heilbron is, en langen tijd nog zal vechten in het noord-oosten van den Vrijstaat, om den engelschen het recht te ontnemen te zeggen, de Vrijstaat is geannexeerd.

Ik kreeg ook weer veel aanbiedingen om met een 40 man naar het zuiden van den Vrijstaat te gaan, maar dit is me te vermoeiend. Je lichaam raakt eens uitgeput. Bovendien is het nog niet zeker, dat die 40 bij elkaar zullen komen.

Aan een derden brief van denzelfden landgenoot, van wiens brieven wij reeds meer stukken hebben opgenomen, is het volgende ontleend, dat den 24sten Mei te Pretoria is geschreven:

Zij ging nu naar buiten en zette zich, hoewel het laat was, in het prieel waar de vochtige geuren, van het woud haar omzweefden en liet den geheelen heerlijke lentetijd, die zij in haar hart in de natuur doorleefd had aan de oogen haars geestes voorbijgaan. Zij gevoelde dat zij niet meer zulk een kind was, als toen Stromfeld haar ontmoet had, zoo peizend en zoo verlegen; zij was gerijpt en gevoelde zich de liefhebbende vrouw, die haar lot getrokken heeft en nu weet wat zij aan zich zelf en aan de wereld schuldig is. Zij schilderde zich hare toekomst af, hoe zij voor geliefde zou zorgen; maar zoo dat haar vader er niet onder leed; ook zijne ouders, had hij nog wel ouders? zij wist het niet! zij had altijd slechts aan hem en zijn persoon gedacht; eerst thans, nu hare gedachten zich begonnen bezig te houden met datgeen wat den ernst, maar ook het sieraad des levens uitmaakt, hinderde het haar dat zij niet alles wist, omtrent zijn vroeger leven. Zij was verbaasd over zichzelf, dat zij tot dusver niets gevraagd had, niet gedacht had over wat hem aanging. Hij moest wel denken, en zeer terecht, dat zij volstrekt geen deel nam in wat hem betrof, dat zij zeer zelfzuchtig was! . . .

Maar het was ook de eerste maal, dat zij kalm over hare verhouding tot hem nadacht; zij had dat vroeger niet eens gedurfd, zoolang de sluier der geheimhouding er nog over rustte. Nu beloofde zij zich zelf, dat zij hem ouders en verwanten door

Het hoofdleger van de engelschen onder Roberts is reeds dicht bij de Vaal. Vredefort en Heilbron zijn reeds in hun bezit, terwijl ze uit Lindley zijn weggejaagd door de vrijstaters. Hun doel is natuurlijk om van alle kanten op Johannesburg en Pretoria aan te vallen.

Ook uit het noorden kunnen we ze verwachten, daar naar men zegt thans reeds 15,000 man te Beira ontscheept zijn. (Wat zijn die portugeezen toch infaam.) Een groot gevaar bestaat hierin, dat de eng. in de buurt van Standerton doorbreken en zich meester maken van de spoorlijn aldaar. Dan kunnen onze burgers te Volksrust niet anders doen dan noordwaarts optrekken en naar de Oosterlijn gaan in de buurt van Lijdenburg. Ook onze burgers te Kliprivier, ten zuiden v. Joh.burg, waar zij thans sterke stellingen opnemen, zullen toch zoo lang moeten opgeven wegens de overmacht. Alle andere lagers (zoo voorspel ik althans den gang der gebeurtenissen), zullen zich terugtrekken op Joh.burg en later op Pretoria. Bij Joh.burg, Elandsfontein en verder oostelijk heeft men den Witwatersrand, die een tijd lang mooie posities voor ons zal opleveren. Doch de eng. overmacht zal op den duur te groot blijken. Dan retireert alles, behalve de Volksrust-commando's, op de Magaliesbergen in de buurt van Pretoria. Hier zal weer gevochten worden en dan trekken de Boeren langs de Oosterlijn op Lijdenburg-district terug en is echter ook mogelijk, dat de regeering toegeeft bij het naderen der eng. troepen van Pretoria, en dan is alles gedaan. Dat Pretoria gebombardeerd zal worden, gelooven slechts heel weinigen en dat geeft een groote rust voor vele vrouwen. Evenwel trekken ze toch met geheele treinen vol naar Lourenço Marques of halfweg naar Wintervaal. Ik denk, dat men hier in Pretoria niet bang behoeft te zijn voor de soldaten, wat betreft vrouwenaanranding, zooals dit reeds zoo dikwijls in den Vrijstaat op eenzame plaatsen is voorgevallen. De soldaten zullen wel buiten het korps in kampen geplaatst worden.

DE ENGELSCHEN IN DEN VRIJSTAAT.

Men herinnert zich in de engelsche berichten, kort na de inneming van Bloemfontein, gelezen te hebben van een commando, dat onder den heer C. W. A. van der Post, lid van den vrijstaatschen Volksraad en gewezen consul der Nederlanden, in Fauresmith stond. Later hoorde men er niets meer van, alleen nog in een brief van H. V., voor eenigen tijd in ons blad opgenomen. Nu vertelt de heer van der Post er zelf het volgende van aan een verslaggever van de Volksstem. Hij was toen, half Mei, te Pretoria. Verder kan men in zijn verhaal nog een en ander vernemen van de manier, waarop de engelschen in den Vrijstaat hebben huisgehouden.

In Maart II. bekleedde ik den post van regeerings-commissaris voor het district Fauresmith en had als zoodanig het oppertoezicht over de grenswachten langs de Oranje-rivier. Na den inval der engelschen kreeg ik uit Bloemfontein bevel om onze manschappen terug te trekken en kwam met de kommandanten en veldkornetten overeen om te verzamelen op Rondefontein, tusschen Fauresmith en Edenburg, teneinde van daar ons bij generaal Grobler te kunnen aansluiten. Toen het plan van oprukken gereed was, vonden de officieren beter om te wachten tot de aankomst van komman-

Feuilleton.

Het noodlottig geheim.

Naar het Duitsch

VAN

H. VON SCHREIBERSHOFEN.

54)

Hij voegde er de laatste woorden bij, omdat hij de zoo plotseling veranderde, smartelijke uitdrukking op Hanna's gezicht niet zien kon, zonder den wensch in zich te voelen opkomen om haar gerust te stellen. Hanna beloofde het. „Twee dagen, dan zal alles goed worden!”

Zij dacht aan de woorden harer jonge meesteres en zeide tot zich zelf, dat hare straf zeer zacht, en haar vader onuitsprekelijk goed was. Het hart werd haar echter zeer zwaar, toen de avond kwam, en zij ging in eene kamer, die op de binnenplaats uitzag, om hem niet te zien, als hij in het prieel op haar wachtte. Het was haar te moede, alsof zij hem verraden had, en zij haalde eerst weer ruimer adem, toen zij hoorde, dat Stromfeld met hevige hoofdpijn op zijne kamer gebleven was. Nu deed haar het hart wel weder pijn om hem, maar toch op een andere wijze, en zij hoopte, dat hij 't volstrekt niet opgemerkt zou hebben, dat zij niet buiten geweest was.

hare liefde wilde vergoeden, als hij alleen stond nl., maar als hij verwanten had, dan zou zij die allen mede in haar hart opnemen. . . . Zij wilde voor hem leven, voor zijn geluk, dat van nu aan ook het hare zijn zou.

Onder het zachte geruisch van het woud, stegen hare bedden, hare wenschen voor de beide menschen die haar het naast aan het hart lagen, ten hemel op!

TWEDE HOOFDSTUK.

Zonder aan het liefallige, minnende meisje te denken, zat Stromfeld in zijne donkere kamer, de handen saamgeknepen en van tijd tot tijd van machteloze woede de tanden knarsende.

Hij was in het stift geweest, en had zich bij Erna laten aandienen onder het gewone voorwendsel, dat hij haar over zaken moest spreken.

Erna had gewaagd, of zij hem zou toelaten of niet, maar had daarna, omdat het behaagzieke spel haar genoegzaam verschaft in de landelijke eenvoudigheid van haar leven, besloten er mee voort te gaan. Wellicht had zij ook nog andere bedoelingen; zij liet hem binnentreden.

De hitte van den dag had haar aangegrepen en haar gelaat iets smachtends, iets kwijnends gegeven; ook de oogen hadden een zachte, buitengewoon teedere uitdrukking verkregen. Haar kleeding was iets minder zorgvuldig dan gewoonlijk, het don-

danten Visser en Lubbe; ofschoon ik tegen dit unaniem genomen besluit mij verzette, viel er niets tegen te doen. Ik bleef te Fauresmith, en binnenkort waren de kommando's, minstens 700 man tellende, uiteengespat.

Bij onderzoek naar de reden hiervan, bleek mij, dat zekere proclamatie van lord Roberts bij de kommando's was ingesmokkeld en ik schrijf de uiteenspatting der kommando's toe aan die proclamatie. De hoofdinhoud ervan was, dat aan de burgers, die stil en rustig op hun plaatsen bleven en zich niet verzetten tegen de engelschen, veiligheid van personen en eigendom zou worden gewaarborgd.

Eenige dagen later, op 17 Maart, ontving ik een telegram van president Steyn, alle burgers oproepende, om binnen 10 dagen te Zandrivier-spoorwegbrug te verzamelen. Ik gaf dadelijk hiervan door het uitzenden van expressen kennis aan de landdrosten en officieren van Fauresmith, Philippolis, Luckhoff en Koffiefontein, en bepaalde als verzamelplaats Valsfontein, aan de Rietrivier. Den volgende avond kreeg ik bericht, dat twee engelsche soldaten te Jagerfontein aangekomen waren en gevolgd zouden worden door een sterke engelsche patrouille; de soldaten hadden de proclamatie van lord Roberts overal aangeplakt. Denzelfde nacht ging ik met 20 man uit en bevond, dat het gerucht waar was, wat betreft de twee soldaten. Ik nam ze gevangen en vond veel proclamaties op hen, van denzelfden inhoud als die te Wonderfontein voorgelegd. Er was alleen een bijvoegsel aan gekomen, namelijk dat personen, die een belangrijk aandeel hadden genomen in de politieke aangelegenheden, welke tot den oorlog geleid hadden, en officieren en andere vrijstaters, die aan britsche onderdanen nadeel hadden gedaan, zouden worden uitgesloten van de beloofde bescherming.

Op 22 Maart verliet ik Fauresmith en begaf mij op weg naar Valsfontein. Ik bevond dat komdt. Jacobs met zijn afdeeling burgers te Groenkloof was en bewoog hem naar Valsfontein, onze verzamelplaats, te gaan. Ik zelf bleef achter om zijn afdeeling bijeen te houden. Hij zou mij per expres laten weten in welke richting ik naar Valsfontein moest optrekken. In den loop van den dag verdwenen al zijn manschappen; ik wachtte tot zononder en kreeg geen bericht; ik begaf mij toen met Hendrik Lubbe, de eenige, die bij mij was gebleven, naar de Brandewijnskuilbergen.

Den volgende dag kreeg ik bericht, dat omtrent 200 burgers bijeen geweest waren op de verzamelplaats, maar dat daar ook de proclamatie van lord Roberts was voorgelezen en dat toen alle burgers huistoe waren gegaan. Ik nam mij voor, mij niet over te geven en bleef in het gebergte, steeds dwalende van de eene plek naar de andere, nooit tweemaal op dezelfde plek overnachtende, vaak zeer langen tijd zonder kost doorengende; Hendrik Lubbe voornoemd was steeds met mij gebleven.

Welk vertrouwen in de proclamatie gesteld kon worden, blijkt uit het volgende:

Op 6 Mei werden 14 burgers, namelijk drie zoons van Wijnand Bezuidenhout, een schoonzoon van den heer Vorster, Jozef Vorster en vier zoons, Jan Schaalkwijk en een zijner zoons, Willem Boshoff, Gert Dupreez Hz. en Piet Nel, allen op aanschrijving van den engelschen resident vrederechter te Luckhoff verschenen, zonder vorm van proces gevangen genomen en zonder dat zij een woord hadden kunnen in het midden brengen, naar Belmont vervoerd. Al deze personen hadden vrijwillig de wapens neergelegd, behalve Andries Bezuidenhout. Ik weet niet wat er van die veertien geworden is.

kere hoofdhaar hing eenigszins los, en daardoor dieper in den hals dan anders, en het lichte zomerkleed omgaf de weelderige vormen van het bovenlijf met zijne golfende, zachte plooien. Zij zat in een armstoel neergezonken, met de wang op de eene hand geleund, toen Stromfeld binnentrad.

Hij had haar nooit zoo schoon, zoo betooverend gezien; het bloed bruischte hem onstuimig door de aderen, en de hartstocht deed zijne oogen gloeien, toen hij haar aanzag.

Met heimelijke vreugde bespeurde zij dit. Konde zij dezen man, die het niet wagen durfde haar te naderen, zoo ontvlammen: waarom dan niet Wiet-hold, die een scherper blik had voor vrouwelijk schoon, en wiens bloed even warm was, wien oogen even sterk fonkelen konden! Of hij morgen alleen dan wel met Erdmuthe kwam, was haar onverschillig; zij zou hem wel een wenk geven omtrent dezen man, die thans zoo sprakeloos en zoo schuw voor haar stond.

(Wordt vervolgd.)

Op den avond van dienzelfden 6 Mei nam een engelsche patrouille Hans du Preez en diens zwager Fred. Rensburg gevangen. Beiden hadden onder de proclamatie hun wapens neergelegd.

Op 8 Mei zag ik persoonlijk uit het gebergte hier een engelsche patrouille gevankelijk Frits van der Merve, van Parijs, en Willem Lubbe en zijn zoon wegvoeren.

Het is mij bekend, dat Hendrik van der Merwe met zijn zoons in het begin van April de wapens neerlegden voor een engelsche patrouille met een maxim, onder bevel van luit. Ready, van het Berks Regt. Deze luitenant gaf hun een permit om vrij te rijden waar zij wilden en gaf hun de verzekering dat, als zij zich goed gedroegen, aan hen en hun goederen niet de minste schade zou worden gedaan. Aan H. van der Merwe Jr. gaf hij permissie zijn hagelgeweer te behouden. In den nacht van 7 op 8 Mei werd het huis van van der Merwe Sr. omsingeld door 80 man. Zij namen den oude gevangen naar Jagersfontein, maakten een inventaris van alles wat hij en zijn zoons bezaten en lieten hem den volgende dag los. Enkele uren daarna kregen de oude van der Merwe en diens zoons de volgende order:

J. H. van der Merwe to send in 12 sacks oats, 1 load forage, all horses; — Hans van der Merwe, 15 bags corn, all horses; — Hendrik van der Merwe, 1 shot gun, all horses; — 8th May — J. S. Dawson, Lieut.

Zij kregen tijd tot 10 Mei om dit te Jagersfontein te leveren, met de boodschap dat, als zij niet leverden, de engelschen het zouden komen nemen. Dit is de door de Roberts-proclamatie beloofde bescherming van personen en goederen!

Een zoon van Salomon van der Wath bij Springfontein station had zijn wapens afgegeven. Later vonden de engelschen uit, dat er ammunities van de vrijstaatsche regeering op zijn plaats was begraven. Zij hebben hem toen gevankelijk naar Kaapstad vervoerd en alles weggenomen wat hij bezat en per publieke veiling doen verkoopen.

De kaffers gaan vrij rond in het door de engelschen bezette deel van den Vrijstaat, zonder pas, terwijl er een proclamatie van lord Roberts is van 30 April, waarin iedere vrijstater belet wordt te rijden, zelfs op zijn eigen plaats, onder strafbedreiging dat, als hij bewezen wordt te hebben gereden, datgene

waar hij mee reed, zal worden verbeurd verklaard!

Door den engelschen res. vrederechter Wilson is een pas geweigerd aan een dame om haar zieke bloedverwanten te gaan bezoeken!

Het houden van de maandelijksche bidstonden is in het Fauresmith-district verboden. Ook is verboden om te bidden voor z.h.ed. president Steyn.

Ik ben — zoo eindigde de heer van der Post — dankbaar, dat ik mij tot Transvaal heb kunnen doorslaan; zoover mij bekend, hebben de engelschen al mijn paarden genomen en beslag gelegd op alle saldo's mijner bank-rekeningen. Maar ik ben meer dan ooit gedetermineerd om mij te blijven verzetten tegen de britsche dwingelandij en ik ben voornemens om, zoo spoedig ik zal kunnen, weer naar mijn land terug te gaan.

Aangeslagen Vendutiën.

Vrijdag 3 Augustus 1900 des morgens ten 9 ure, ten verzoeken van den heer Van de Pavert, van Djattihout op Tjittendo (Bandoeng).

Donderdag 9 Aug. 1900 Door den heer Alting Siberg te Bandoeng, van hout.

Woensdag 15 Aug. 1900 ten huize van Darma Koesoema te Bandoeng (Lengkong) door Dieckhaus, van meubilaire goederen (wegens vertrek.)

Advertentiën.

Societeit Concordia.

MAANDAG 6 AUGUSTUS 1900

Bal Costumé et Masqué.

Voor niet-gemaskeerden hoofdingang BRAGA-zaal. Voor gemaskeerden ingang zij-kamer Braga, naast de Volks-apotheek. In de zij-kamer even te démaskeeren, in tegenwoordigheid van twee Directie-leden.

's Avonds om half twaalf démaskeeren.

NAMENS DE DIRECTIE:

666 De Secretaris.

Raméh, Zoowel inheemsche als uitheemsche Raméh-bibit te koop aangeboden. 686

Brieven post-restante Soekaboemi, onder motto „RAMÉH“.

VAN BEST SIGAREN

zijn alleen als echt te beschouwen, indien de naam der Gebroeders VAN BEST duidelijk op de etiketten der kistjes vermeld is.

164

H.H. AMATEUR FOTOGRAVEN.

't billijkste en beste adres voor uwe artikelen is

„t Indisch Fototechnisch Bureau“ tegenover het Postkantoor Weltevreden.

Beleefd aanbevolen

L. J. J. G. Korndörffer.

Prijscourant gratis.

Panggoeng Tegallega.

De tweede, voorbij de tribune zuidkant, toegankelijk voor **50 en 25 cent.** VER-
VERSCHINGEN, DRANKEN verkrijgbaar.
RIJTHUUR brengen of halen **f 1.50.**

Beleefd aanbevelen:

682 VAN SPREW.

Doctor C. H. A. WESTHOFF,

ARTS,

is verhuisd naar den Residentsweg No. 6.

TELEFOON 65. 678

Spreekuur van 7—8.

Tegen concurrerende prijzen bij onder-
geteekende verkrijgbaar: RASAMALA- en
WILDHOUT BALKEN en PLANKEN.

Ook kunnen alle houtwerken voor huizen,
fabrieken, loodsen enz. op maat worden geleverd.

G. TEUSCHER.

KADJAKSAN-HILIR, Bandoeng. 646

DE ALGEMEENE SPAAR- en DEPOSITOBANK

te Noordwijk (Weltevreden).

Spaarbankrente 3.6 pCt. 's jaars.

Depositorente 4.2 " "

Vraagt Statuten en Huishoudelijk
Reglement. 400

Preanger-Apotheek van E. VERSCHOEFF.

Voorhanden:

Kininepillen, van 1ste soort Kinine, zonder Cinchonidine, bereid. PILLEN en vloeibaar
extract van GAMBIR OETAN tegen malaria. SOMATOSE, HAEMATOGEEEN, Fer Bravais,
ECHTE Peptonwijn. Ens's Fruit Salt, Cascara-tabletten, Tamarinde-bonbons, Vichy-pastilles,
ZEESPISIRITUS en HOOFDWASSCHING van prof. PEKELHARING tegen roos en uitvalen
van het haar.

Marmerpolitoer, Merklint voor linnen, Cireerwas voor meubelen.

Goud-, zilver- en koperbrons voor het vernieuwen van lampen en beelden.

Electrische-toestellen ZONDER inductievloeistof. *Nieuw!*

Witte California-port en gegarandeerd zuivere siropen. 37

De Vries & Fabricius

ontingen per laatste steamer:

ANNIE FOORE.	Bogoriana, in prachtband ver- guld op snee . . .	f 4.—
" "	Ons Indisch Familieleven, ver- guld op snee . . .	f 3.50
JUSTUS v. MAURIK.	Burgerluidjes . . .	1.50
" "	Pap. Kinderen . . .	1.50
" "	Uit één pen . . .	1.50
" "	Verspr. novellen . . .	1.50
" "	Malle Minetje . . .	0.35
E. WERNER.	Verbroken boeien . . .	2.25
"	Glück auf . . .	2.25
"	Vrije baan . . .	2.25
"	De geluksbloem . . .	2.25
"	Veneta . . .	2.25
"	Tot hoogen prijs . . .	2.25
"	Aan het altaar . . .	2.25
"	Onder betoovering . . .	2.25
"	Dwaallichten . . .	2.25
"	De Alpenfee . . .	2.25
EVERY.	Op en top een jongen . . .	3.—
ANDRIESEN.	Holl. Rob. Crusoe . . .	3.50
JOH. H. BEEN.	Dagen en dagen v. Admiraal Dubbel Wit . . .	3.—

Hotel Wilhelmina

Bandoeng.

Vroeger nabij het Station, thans VERHUISD naar het CENTRUM
der stad.

SCHUINS OVER DE SOCIETEIT CONCORDIA, nabij POST-, TE-
LEGRAAF- en ANDERE KANTOREN en BANKEN.

Goede TAFEL, prima DRANKEN en VLUGGE bediening en uiterst
BILLIJKE TARIEVEN.

Kamers van f 4.—, f 5.— en f 6.—

Bij langer verblijf dan 1 week flinke reductie voor families met kinderen.

Speciale tarieven:

Rijsttafel f 1.50, Diner f 2.—

Nachtlogies en ontbijt f 1.75.

Preanger Rijtuig- en Hoefsmederij

Telefoon No. 73.

Koopen en verkoopen nieuwe en tweedehands rijtuigen, paarden enz.,
hebben steeds in voorraad alle stal- en rijtuigbenodigdheden.

HGEFBSLAG groot PAARD f 3.—

83a " klein " „ 2.—

VLUGGE
BEDIENING

Hotel des Indes,

BATAVIA.

Van af 1 APRIL 1899,

geheel gereorganiseerd.

Aangezien het aantal onzer logées dagelijks stijgt, verzoeken
wij onze hooggeachte Clientèle om zoo mogelijk hunne aan-
komst ten onzent van te voren, per briefkaart of telegram, te
willen berichten. Portos etc. zullen gaarne door ons
worden vergoed. 6

WAGENVERHUUR
DERIJ

BILLIJKE
TARIEVEN

AMERICAN
BAR

Van Vollenhoven's Stout en Pilsener Bier.

DJAGA BAIK BAIK
APA SOERAT TJAP PAKEI NAMA.

VAN VOLLENHOVEN & Co.

LET GOED OP, DAT HET ETIKET VOORZIEN ZIJ
VAN DEN NAAM DER BOVENSTAANDE FIRMA

Men lette op het merk „DE GE-
KROONDE VALK” en den naam VAN
VOLLENHOVEN & Co. op ETIKETTEN,
KURKEN EN CAPSULES.

De flesschen zijn bovendien nog voorzien van
het hiernevens afgebeeld etiket in geel en rood.

WACHT U VOOR NAMAAK!

Uitsluitend geïmporteerd door de

Maat^{ij}. voor Uitvoer- & Commissiehandel,
38 Batavia, Semarang, Soerabaja en Tjilatjap.

KUIJL & VERSTEEG te Bandoeng

TELEFOON No. 61,

thans versch voorhanden:

Eikelcacao,

per flac. à f 1.40. 't Echte merk, vervangende koffie
thee en chocolade (niets beter dan dat!).

VANILLE-, STRAWBERRY- en RASBERRY- WAFELTJES, p. bl. f 2.25
(HUNTLEY & PALMERS) wegende 1½ pd.

Verder:

Ansjovis, Caviar, Garnalen, Haring, Kreeft, (alles puik.)

Voor feest-gelegenheden:

Confettis, Bloempapier, Bouquetranden, Prachtige pap. Servetjes,
Cousaques enz. enz. 207

Toko J. SALOMONSON

heeft ontvangen:

Bouillonkoppen, Puddingvormen, Theepotten en Muurfonteinjes van Aardewerk. Prachtige gebloemde Waschstellen, Vruchten- en Purépersen, Thee-, Melk- en Bouillonzeeften, Kopjes met Schoteltjes, Ronde- en vierkante Schalen, Soeplepels, Schuimspanen, Zeepbakjes en Puddingvormen van geëmailleerd ijzer. Stal-, Borst-, Hand- en Politelantaarns, Eierklutsters, Eierlepels en Eierschouwers, Zandloopers, Sponsen-netjes, Broodroosters, Vorken- en Messenbakken, Bloemenmandjes en Bloemenhangers van gegalvaniseerd draad (spotgoedkoop), Pudding- en Daubevormen. Brievenbakjes, Documententrommels, Griffelkokers, Vleeschvorken, Koffiekannen, Muurfonteinjes, Ketels en Pan-nen, Nachtpitjes, Hevelavementspuiten, Trech-ters, Houten Potleptjes, Handdoek- en Kleer-hangers, Komkommerschaafjes, Slijpplanken, Dientafels, Tafelmatjes, Mosterdleptjes, Veer-balansen, Blikopeners, Worsttrechters, Vleesch-hakmachientjes, Hakmessen, Hakplanken, Ijs-machienen om te draaien, Vloermatten, Eierrekjes, Lampenhaken, Poetspomade, Strijk-ijzers, ijzeren- en geëmailleerde Koek- en Ome-letpannen, Poffertjespannen, Sleutelringen, Zeepdozen, Messenleggers, Melkkokers, Ci-troenpersen, Bidets van geëm. ijzer, Raspen, Deegrollen, Boodschapnetten, Hanglampen, Staande- en Nachtlampen, Vliegendeksels.

Petroleumstellen op lucht brandende bij spaar-zaam olieverbuik, enorm veel warmte ge-vende f 7.—

Echte Haller petroleumstellen 1, 2, 3 vlam-s à 3.50, f 4.50 en f 6.50.

Gekleurde Nachstolpen van af f 5.—, Ge-kleurde Vingerglazen per dozijn f 6.—, Ge-emailleerde pannen, per stel van 5 stuks f 4.50, Borstelwerk, Raagbollen, Zeemlappen en Sponzen, Lepels en Vorken, Zak-, Scheer-, Tafel-en Dessertmessen, Veiligheidsscheermessen à f 3.50. Bascules 10 Kg. f 4.50.

Glaswerk, Eet- en Theeserviezen, Kinder-schommels en Ringen, Nickelen horloges à f 3.50, Wekkers f 2.75, Zilveren horloge-kettingen. Prima Preanger koffie à f 0.50 p. pd.

Haantjes Extra Stout per dozijn f 4.—; Liebig's vleeschextract f 0.90 per potje, Worcestershire sauce per fl. f 0.40; diverse Siropen à f 0.50 per flesch.

Elke maand: verse aanvoer van: Hammen, Zoutvleesch- en Vleeschwaren van TER MAESCH & Co.

Versche aanvoer van: Spliterwten, Maïzena, Krenten, Abricozen, Blanke peeren, Sultana rozijnen, Witte boonen, Groene erwten, Bruine boonen, Capucijners, Muscadel rozijnen, Zoete en zure appels, Jufferamandelen, Smyrna vijgen, pruimedanten.

Rook-, Shagg- en Pruimtabak van Drayer.

Wijsman Boter 1900.

Bij contante betaling 5% korting op mijne reeds zeer lage en scherp concurrerende prijzen.

Groote Omzet, Kleine Winst, Goede Waar!

34 Beleefd aanbevolen, Toko J. SALOMONSON. Telefoon No. 38.

WAGENVERHUURDERIJ, DRIESPRONG ZOUTPAKHUIS

KEDJAKSAN-GIRANG.

EERSTE RIT of uur f 1.— Bij festiviteiten heen- en terugrit . . f 2.50
Volgend „ „ 0.75 „ vooravond-visites of recepties. . „ 1.50

BUITEN DE STAD.

	Vierspan	Tweespan	Karretje.
Naar den kleinen Waterval te Dagoh	en terug f 5.—	f 3.75	f 2.—
„ het Militair Kampement te Baros (Tjimahi)	id. „ 6.—	„ 4.—	„ 2.—
„ artillerie „ Batoe Djarjar	id. „ 7.50	„ „	„ 3.50
„ den krater Tangkoeban Prahoe te Lembang	id. „ 9.—	„ „	„ 4.—
„ Tjitaroem Dajehkolot	id. „ 4.50	„ 3.—	„ 1.50
„ de badplaats Tjihaoer Padalarang	id. „ 7.50	„ 5.75	„ 2.50
„ Tjiampelas	id. „ „	„ 2.25	„ 1.25
„ Tjikalong (Bandjaran)	id. „ 10.—	„ „	„ 5.50
„ Tjisondari (Tjiwidei)	id. „ 12.50	„ „	„ 6.25

Elken Vrijdag GEBAKKEN ZEEVISCH verkrijgbaar à f 0.80 cents per pond.

Beleefd aanbevolen:

G. A. VAN SPREW.

5

Allgemeine Electricitäts Gesellschaft te BERLIN.

Door bovengenoemde Maatschappij tot hare vertegenwoordigers voor geheel Nederlandsch-Indië aangesteld, houden ondergeteekenden zich voor de levering van alle op de electrotechniek betrekking hebbende MATERIALEN aanbevolen, en zijn op aanvraag bereid INFORMATIES te verstrekken, BE-GROOTINGEN op te maken enz. enz., waartoe een inmiddels aangekomen ingenieur zijne tusschen-komst gaarne verleent.

35

MAINTZ & Co., Batavia en Soerabaija.

Ned. Indische Sport-Maatschappij

Weltevreden.

Onze prijscourant van RIJWIELEN is verschenen en wordt op aanvraag gaarne kosteloos toegezonden.

Voorhanden:

AYRES' tennis-, cricket-, crocket- en voetbal-artikelen.

WHITELY EXERCISES, gezondheids kamergymnastiek-toestel.

EMAILLEEREN, VERNIKKELEN, VERKOPEREN

van alle artikelen, ook van huishoudelijke voorwerpen.

UITERST LAGE PRIJZEN.

Beslist goedkoopste adres voor alle soorten van rijwielbanden.

Ned. Ind. Sport Mij,

K. BLETTERMAN,

Agent te Bandoeng.

Betrouwbare financiële Gidsen zijn:

De Kleine Kapitalist

Het Financieele Nieuws.

(21ste Jaargang 1900.)

Versijnt Maandag, Woensdag en Vrij-dagavond.

De **goedkoopste Beurscourant**, tevens volledig, onpartijdig, nauwkeurig.

Prijs per 12 maanden franco p. post f 6.—

Met Wekelijksche Restantenlijst „ 8.—

Voor Buitenland en Koloniën pls. extra porto.

De Rentenier

(17de Jaargang 1900.)

Versijnt elken Dinsdagnamiddag.

Het **goedkoopste Financieele Weekblad**, vermeldende alles wat een ieder, die slechts een enkel stukje Effecten bezit, weten moet, tevens onpartijdig nauwkeurig.

Prijs per 12 maanden franco p. post f 3.—

Met Wekelijksche Restantenlijst „ 5.—

Voor Buitenland en Koloniën pls. extra porto.

Maandblad voor Uitlotingen.

(3e Jaargang 1900.)

Versijnt den laatsten Zaterdag van elke Maand.

De **goedkoopste Uitlotingscou-rant**, tevens onpartijdig, nauwkeurig.

Prijs per 12 maanden franco p. post f 1.—

Voor Buitenland en Koloniën pls. extra porto.

Beide eerstgenoemde bladen vermelden ook alle uitlotingen van Gemeentelijke, Waterschaps- en Kerkelijke Leeningen.

Proefnummers zijn op aanvraag gratis verkrijgbaar en Abonnementen (welke op den 1sten van elke maand kunnen ingaan) worden aangenomen bij de Uitgevers van deze Courant en aan de Bureelen van bovenom-schreven bladen: 409

Keizersgracht 258 — Amsterdam.

VERSCHEENEN het nieuwe

RESTANTENBOEK

BEVATTENDE

de tot 31 December 1899 uitgelote serieen van 59 PREMIELEENINGEN.

Dit boek, groot 192 bladzijden 8°, is on-misbaar voor elken fondsenhouder of effecten-handelaar.

Prijs f 1.25 (in linnen band f 1.75)

Alom verkrijgbaar bij den boekhandel en na ontvangst van het bedrag per postwissel, franco toezending door de

AMSTERDAM, *Hollandsche Stoomdrukkerij.* Keizersgracht 260bis en *Uitgeversmaatsch.*

Nog voorradig exemplaren der maande-lijksche *Uitlotings-Scheurkalender* voor 1900 à f 0.60.